

Sammanfattning av Naturskyddsföreningen i Göteborgs valenkät inför kommunalvalet 2022

Alla de tio politiska partierna i kommunfullmäktige har blivit tillfrågade att besvara en enkät omfattande **nio olika teman**, kopplade till miljö- & klimatfrågor som är aktuella inom Göteborgs stad. Sammanlagt var det 13 frågor inklusive delfrågor. Partierna hade ca två veckor på sig för att besvara enkäten, vi fick in svar från nio av dem. Svaren har sedan **poängsatts (1-5 poäng, där 1 = ohållbart, 5 = hållbart)** baserat på partiernas ambitionsnivå, hur insatta de är i frågan samt efter hur pass deras svar ligger i linje med Naturskyddsföreningens egna värderingar.

De nio temana berör:

Biologisk mångfald – långsiktigt främjande av en artrik natur och ett uppvärderande av dess ekosystemtjänster.

Skydd för naturen – inrättande av tex biotopsskydd eller naturreservat, samt att göra en nationalstadspark av Slottsskog-en.

God vattenstatus – uppfyllandet av god vattenkvalitet i Göta älv trots muddring för ett utökande av Skandiahammen.

Återvinning – främjande av återvinning och resurshushållning.

Transporter – ökat gemensamt resande (kollektivtrafik, bilpooler, cykling) samt omvandling av parkeringsytor till tex grönområden.

Strandskydd – ett säkertställande av göteborgarnas tillgång till stränder och vatten för rekreation och friluftsliv.

Klimatsmart byggande – främjande av hållbart byggande, såsom användande av återbrukat och klimatsmart material vid nybyggnation, ombyggnation och renoveringar.

Energi – satsningar på energieffektiveringar samt produktion av lokal förnybar el för både privat och industriellt bruk.

Värme – säkrad tillgång till fossilfri fjärrvärme samt satsningar på alternativa tekniker för lagring av värme och el.

Poängguide

45 poäng (max): hållbar politik med långsiktiga och genomgripande förändringar, där återanvändning och återvinning är norm, utsläppen av växthusgaser är negativa och människor har större möjligheter att bo och resa tillsammans och delar på och hushåller bättre med våra gemensamma resurser.

35-44 poäng: de mest ambitiösa partierna som är kunniga, har ett starkt driv i sin politik och lägger många egna förslag i kommunfullmäktige i linje med Naturskyddsföreningens egna värderingar.

21-35 poäng: partier med politik i rätt riktning med intresse för miljö- & klimatfrågor, driver delvis en ambitiös politik, men det finns mer att önska när det gäller konkreta förslag och initiativ.

0-20 poäng: driver politik med några få miljö- & klimatvänliga förslag men verkar egentligen sakna intresse för dessa frågor. Om deras politik fick råda skulle det sannolikt leda till en mer ohållbar och klimatosäker framtid.

Centerpartiet (genom Emmyly Bönfors):

Partiet ser den enskilde markägaren som nyckeln till biologisk mångfald, och ser att kommunens jordbruksmark kan brukas mer hållbart. För skydd av natur anser de att det är viktigt med lokalt engagemang och att skyddsformen är en bedömningsfråga. De är positiva till att göra Slottsskogen till en nationalstadspark. Partiet har varit pådrivande i att ta fram en åtgärdsplan för god vattenkvalité. För att öka återvinningen har det sett till att det numera är gratis att lämna på ÅVC, och de vill minska hushållsavfallet med 30% fram till 2030. Har verkat nationellt och inom EU för att öka återvinning av kritiska material. För att gynna gång och cykling har de testat nya lösningar för gång- & cykelbanor och vill öka underhållet av cykelbanor. C vill bygg ut och göra kollektivtrafiken mer tillgänglig, samt utöka laddinfrastrukturen. De vill sänka hastigheten i centrum samt premiera miljöfordon genom ändrad trängselskatt. De vill satsa på parkeringshus, och för att minska trängseln anser de att alternativen måste bli mer attraktiva, tex att dela på fordon. De är för ett differentierat strandskydd och av att utveckla vattennära lägen, vill dock även värna känsliga marina områden. Nybyggnationer ska ske med nettonollutsläpp, dock säger de inget om återbruk av byggmaterial eller renovering istället för nybyggnation. De vill säkra tillgången på energi genom utökad vindkraft, både till hav och på land, de nämner varken energieffektiviseringar eller solceller. Fjärrvärmen ska vara fossilfri 2030 tex genom att raffinaderierna använder biobaserade råvaror. Partiet vill satsa på vätgas.

Demokraterna (genom Peter Danielsson):

Partiet visar viss ambition när det kommer till miljö- & klimatfrågor, när det kommer till biologisk mångfald har de dock inga egna förslag utan stödjer redan pågående arbete inom staden. De vill lägga mer resurser till restaurering och skötsel av de befintliga naturreservaten och ha ett bättre skydd för viktiga parker. Vattenkvaliteten ska åtgärdas genom minskat behov av breddning (utsläpp av dagvatten) samt sanering av förorenad mark. Även när det gäller återvinning förespråkar de den befintliga kommunala planen. Då Demokraterna är ett lokalt parti begränsas deras politik till det som faller under den så kallade kommunala rådigheten, vilket märkt tex när det kommer till återvinning och producentansvar som delvis styrs av nationell lag. De gillar både eldrivna bussar för kollektivtrafik såväl inom staden som regionalt, samt elbilar och ser gärna en utbyggd laddinfrastruktur. Cyklingen ska ökas och prioriteras genom bättre framkomlighet, bättre skyltning, underhållning, belysning m.m. Även gående ska prioriteras. Bilismen ska minska genom bättre alternativ till privat bilägande. Byggandet ska bli mer klimatsmart genom kommunal samverkan med bygg och anläggningsbranschen. De förespråkar fler takplacerade solceller, både vid nybyggnation och vid upprustning av tak. När det kommer till energi är de starka förespråkare av energieffektiviseringar inom de kommunala fastighetsbolagen. Fjärrvärmen ska säkras genom ett tillvaratagande av fossilfri spillvärme.

Feministiskt initiativ

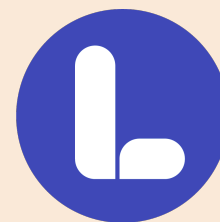
Feministiskt initiativ (genom Sara Malm)

Partiet vill se fler blomsterängar och utökade grönytor, fler ekodukter och de vill att såväl jordbruksmark som strandskyddet ska bevaras, och att naturvärden ska prioriteras vid ändrad markanvändning. Partiet är även positiva till en nationalstadspark i Göteborg. De är skeptiska till en utvidgning av Skandiahavnen och den ökade mängden transporter den kommer att ge och den negativa effekten den kommer ha på naturen. Vattenkvalitén vill de säkra genom mer resurser till att samla in skräp och plast och genom minskad breddning (utsläpp av dagvatten) och därmed mindre övergödning. De vill se ett återbruk av renat spillvatten för industriella processer och spolning av toaletter. För att minska avfallet vill de återinföra "Skrota skräpet" inom kommunen, som syftar till ökad återanvändning och minskat svinn. Avfallstrappan är en bra riktlinje för partiet och de anser att hantering av avfall bör ske lokalt och småskaligt. Dock svara de inte på hur metaller från elektronik ska återvinnas. Partiet har ett ambitiöst trafikprogram som syftar till att minska biltrafiken, gynna cyklandet och att göra kollektivtrafiken avgiftsfri. De föreslår en bindande koldioxidbudget för Göteborg vilket skulle kunna underlätta prioriteringar och krav vid tex nybyggnation. När det kommer till energi förespråkar de lokal produktion baserad på vindkraft, såväl på land och till havs, solceller, både i form av parker och på tak, och föreslår att solceller ska kunna hyras ut. De ser gärna satsningar på biogas baserat på spillmaterial från skogen och fossilfri fjärrvärme. Partiet anser att energiefektiviseringar är viktiga och hushållning av el likaså.

Kristdemokraterna (genom Jörgen Knudtzon)

Partiet säger sig stå för förvaltning av ändliga resurser, de vill se blomsterängar i staden och skapa sammanhängande grönområden. När det kommer till skydd av natur är vill de ställa naturen mot andra användningsområden såsom folkliga evenemang i tex Slottskogen. För att uppnå god vattenkvalité vill de samverka med angränsande kommuner för minskad övergödning och för att minska utsläpp av skadliga ämnen, samt se återvinning av avloppsvatten för att inte riskera grundvattennivån. Avfall från både hushåll och industri ska återanvändas och återvinnas och inom allmännyttan ska avfallet sorteras bättre. För att minska behovet av transporter med bil vill de se en förtätning av staden och "trädgårdsstäder" i förorten, fler parkeringshus, mer attraktiv kollektivtrafik, fler pendelparkeringar och bättre underhåll av cykelbanor. Partiet anser att strandskyddet måste differentieras och anpassas till platsen. För att få ett mer hållbart byggande anser de att ett närmare samarbete med näringslivet behövs för att testa nya metoder och material, samt att byggmaterial bör återanvändas. I energifrågan prioriterar de solceller på tak och byggnader, men vill även växla upp när det gäller solkraftssparker. De är skeptiska till möjligheten att bygga vindkraftverk i kommunen. De förespråkar ny kärnkraft för en mer stabil elproduktion, samt användandet av vätgas för lagring av energi. Att göra fjärrvärmens fossilfri är högt prioriterat, och både vattenkraft och geotermisk energi (som behöver beforskas mer) kan vara en del av lösningen.

Liberalerna (genom Eller Österberg):

Partiet anser att den biologiska mångfalden ska värnas genom att anpassningar görs inom jord- & skogsbruket, de förespråkar hyggesfritt skogsbruk (inte ett naturnära) där kantzoner och ekologiska öar ska skapas, vidare anser de att det är viktigt med sammanhängande områden. De tycker att skydd av natur måste ställas mot andra angelägna värden och intressen, men Slottskogens gränser vill de skydda. De står bakom stadens miljö- & klimatprogram som ska se till att god vattenstatus uppnås 2030, men har inga vidare förslag när det gäller vattenkvalité. Partiet förespråkar grön skatteväxling (ökad skatt på miljöskadliga produkter och minskad skatt på tex arbete) för att hushålla med resurser, samt att återanvändning av textilier måste öka. De sätter stor lit till att näringslivet kommer att vara avgörande del av klimatomställningen, både när det kommer till återvinning och energiproduktion. De vill genomför att Cykellyft, samt att när det gäller kollektiva transporter så ska snabbhet och komfort vara i fokus. Bilpooler och korttids-hyra av miljöbilar ska kunna underlättas kommunalt, och parkeringsplatser ska fungera utan stök. Partiet är för ett differentierat strandskydd baserat på exploateringstryck. När det kommer till nybyggnation är de för användningen av återvunnet material, men nämner inget om att prioritera renovering eller ombyggnation. De vill att fossila bränslen ska fasas ut även för fjärrvärmens, och elen ska utvinnas genom sol, vind och kärnkraft, och de vill satsa på CCS (kolinlagring & förvaring).

Miljöpartiet (genom Klas Eriksson):

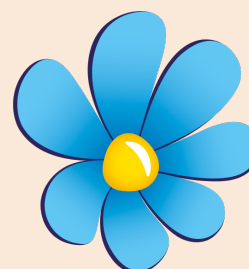
Partiet visar att de sätter miljön och klimatet först, de förstår vikten av att skydda hotad natur och att uppvärdera viktiga ekosystemtjänster såsom tillgång rent vatten. De vill underlätta för delningstjänster, cirkulär ekonomi och cirkulärt byggande, se krav på återbruk vid byggnation samt en avveckling av farliga kemikalier. De talar om den nära staden för ett minskat pendlingsbehov, samt ett halverat pris på månadskort för kollektivtrafiken. För att gynna cykling ska cykelvägarna bli fler och bättre, samt se till att det finns säkra cykel p-platser nära pendlingsparkeringar. De vill införa klimatbudgetar, ha klimatkrav vid upphandlingar samt ett nej till fossilreklam. Strandskyddet är viktigt att bevara och att säkra allas tillgång till kusten, dispenser ska ges mer restriktivt och tillsynen bli bättre. Befintlig bebyggelse ska underhållas och renoveras istället för att rivras. Det är viktigt att spara energi och att göra energieffektiviseringar, de vill bygga vindkraft till havs såväl som lokalt, samt fler solcellsparker och att utrusta tak med solceller. Raffinaderierna ska ställas om bli fossilfria och flera olika förnybara alternativ behövs, de anser även att flera lokala energilösningar behövs.

Socialdemokraterna (S-gruppen, genom Sofia Kodelja):

Socialdemokraterna

För att gynna den biologiska mångfalden trycker de på vikten av sammanlänkade naturområden, mer konkret arbete gäller återställande och anläggande av våtmarker, bekämpning av invasiva arter. De gillar naturreservat som skyddsform och anser att det är viktigt med underhåll och skötsel av dessa. De tycker att vattenförvaltningen behöver bli mer effektiv för att planen för god vattenstatus ska kunna genomföras. När det gäller återvinning vill de se mer fastighetsnära insamling samt är positiva till att ge stöd till nya innovationer för att nå miljömålen. När det kommer till transporter vill partiet satsa på spårbunden trafik, de vill sänka kostnaderna (med 100 kr) för månadskorten för kollektivtrafiken samt underlätta för pendling och bygga ut laddinfrastrukturen. Cyklandet ska uppmuntras genom ett bra cykelbanenät, och de vill satsa på några få stora parkeringar istället för många små. De är för ett differentierat strandskydd baserat på exploateringstryck. När det gäller byggande är det viktigt för dem att behålla allmännyttan för att kunna ha rådighet över hur dessa sköts, tex vid ombyggnation och renoveringar, att material bevaras och att deras livslängd förlängs. För att säkerställa tillgången på el vill de se fler solceller på kommunala hus och tak, samt göra energieffektiviseringar och bättre teknik för att ta tillvarata och lagra producerad el, tex genom vätgas. De är positiva till vindkraft till havs och satsningar på biogas.

Sverigedemokraterna (genom Björn Tidland):

För att öka den biologiska mångfalden föreslår partiet inrättande av ett tre ekodukter för att förstärka de gröna kilarna i staden detta skulle även ge ett bättre skydd för Slottsskogens utkanter. Grönområden ska förstärkas och skyddas. De är emot deponering till havs men stödjer en utbyggnad av Skandiahamnen. De står för bättre skötsel av återvinningsstationerna och vill ha en informationskampanj för att motivera till ökad återvinning. De vill använda färdiga processer för återvinning av elektronik. När det gäller transporter vill de ha förstärkta och säkra cykelstråk fria från bilar och gångtrafikanter. De är för en planskild spårvägstrafik som skulle kunna göra kollektivtrafiken snabbare. Bilen är viktig för partiet och de förordar elbilar och underjordiska garage. De står upp för strandskyddet och allemansrätten. För byggande förespråkar de betong men nämnder inget om återbrukat material. När det kommer till energi vill partiet satsa på små kärnkraftverk, och solceller på privata tak. Elen från kärnkraftverken ska användas till att producera vätgas och spillvärmens, som kan lagras i berggrum, kan sedan användas till fjärrvärme.

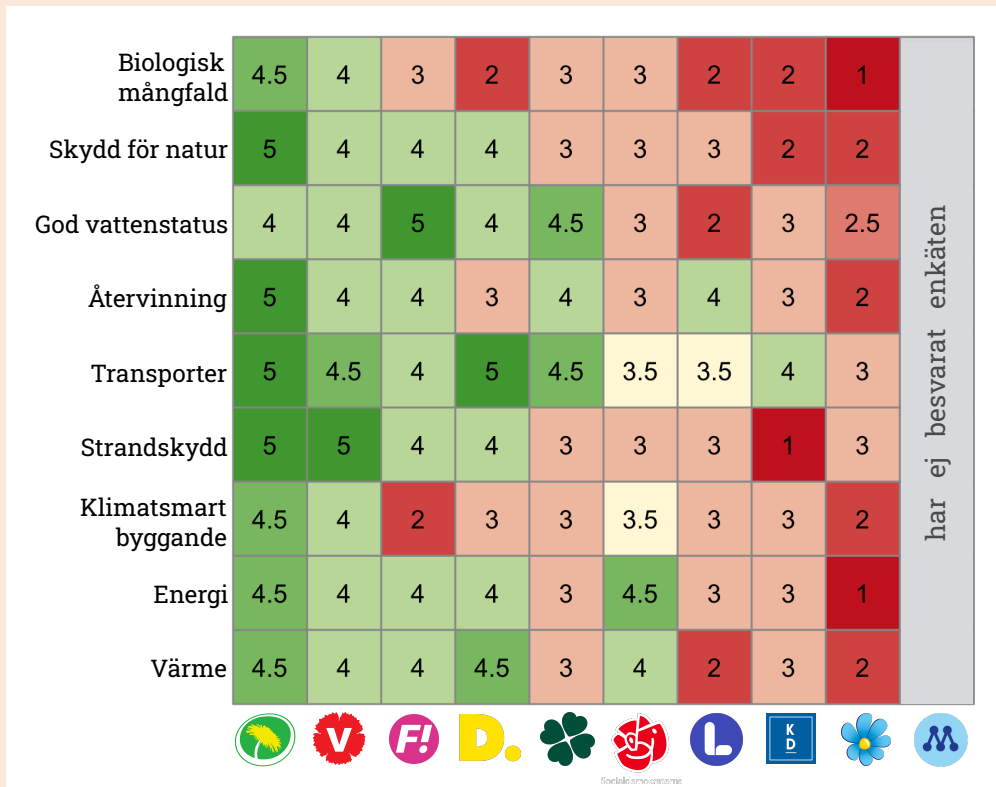
Vänsterpartiet (genom Gunvor Bergkvist):

Partiet visar att de vet vad som menas med biologisk mångfald och skydd av natur genom förslag på gröna kilar, mer genomtänkt skötsel av grönytor och värdefull natur som främjar artrikedom. De ser även att havsmiljön behöver skyddas, genom ett intakt strandskydd, bevarande av ålgräsängar och skydd mot bottentrålning. De vill även se bättre miljöövervakning och vill tex att försvarsmakten inte ska ha tillstånd att utsläppa ut miljögifter i skärgården. De vill att göteborgarnas ekonomi blir mer cirkulär, avfallet minskas och att produkter blir mer långlivade. De vill återinföra producentansvar för returpapper och förbättra avfallstjänsterna i flerbostadshus. Partiet vill se ökad återvinning av metall från elektronikprodukter. När det kommer till transporter vill de gynna gående, cyklister och kollektivtrafik, detta genom förbättrad kapacitet och nya spårvagnslänkar samt ett halverat biljettpreis på månadskort. De skulle gärna se en bilfri stadsdel, sänka hastigheter och se bilpooler som standard i nya bostadsområden vilket skulle ge färre parkeringsplatser. För att göra byggandet smartare vill de ha en samverkan med branschen och forskningen, de anser att markanvisningar ska ha tuffare miljö- & klimatkrav, renoveringar ska vara klimatanpassade och ge energieffektiviseringar. De vill se fler solcellsparker, fler solceller på byggnader samt fler vindkraftverk och utökad elnätskapacitet. Fossila bränslen ska avvecklas och det ska göras satsningar på biokol samt fler alternativa förnybara energikällor.

Moderaterna:

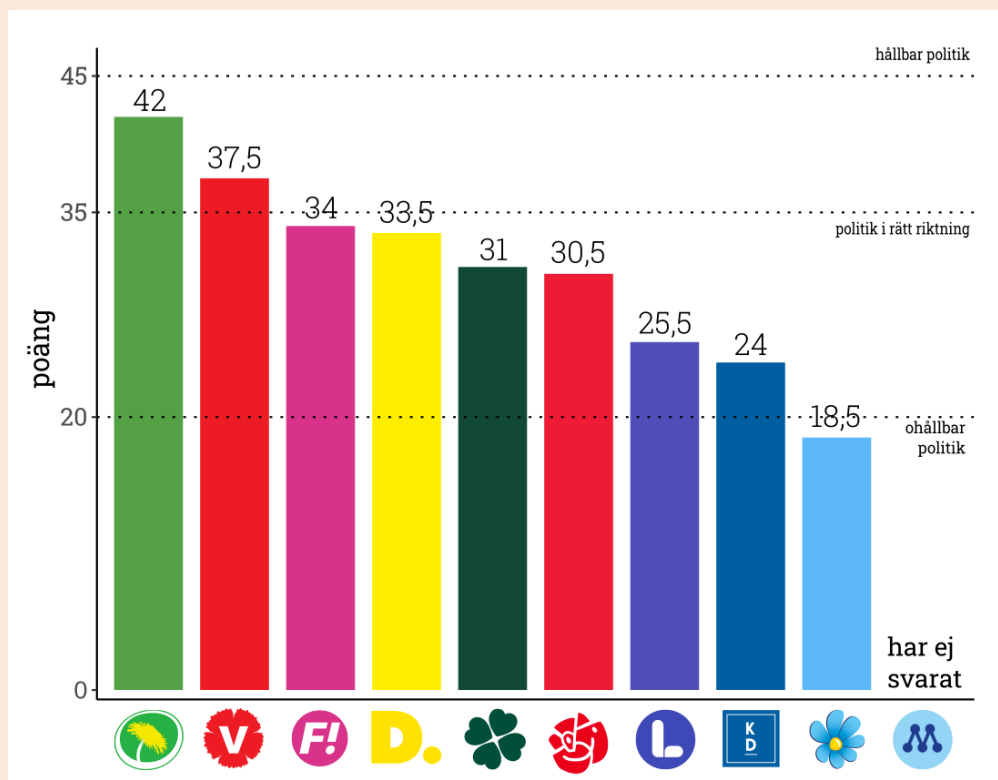
Partiet har kontaktats ett flertal gånger, men inte återkommit med besvarad enkät.

Resultat:

Figur 1:

I varje ruta syns den poäng som varje parti har fått per tema i enkäten. Ju mörkare grönt desto högre poäng, ju rödare desto längre poäng.

Figur 2:

Varje stapel visar det sammanlagda poängantalet för varje parti. De streckade linjerna anger i vilken riktning den presenterade politiken väntas leda.

läs mer på:
goteborg.naturskyddsforeningen.se

Enkäten genomfördes mellan 13 juni - 1 juli 2022,
som en del av Naturskyddsföreningen i Göteborgs valprojekt:
Det är bråttom nu - Agenda 2026!